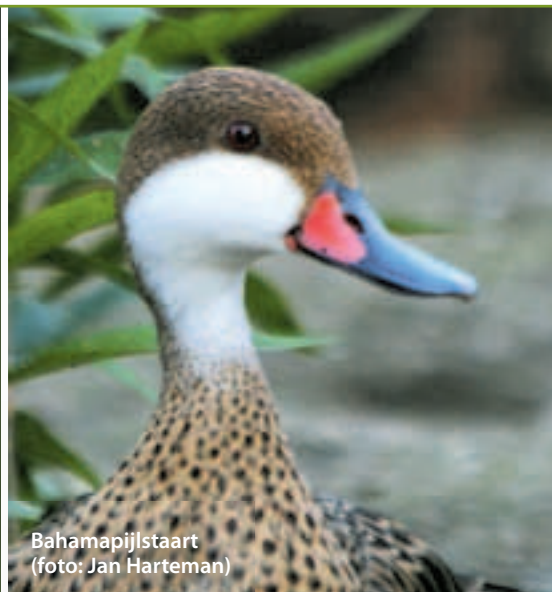

To be or not to be... of waarom een Trinidadese natuurbeschermer van haar stoel viel en wat daarvan het gevolg was...

door Pierreco Eyma

Witwangfluiteend
(foto: Jan Harteman)

Bahamapijlstaart
(foto: Jan Harteman)

In het eerste deel van mijn relaas heeft u kunnen lezen hoe ik in gesprek kwam met de directrice van de Pointe-à-Pierre Wildfowl Trust op het tropische eiland Trinidad en hoe het kwam dat zij spontaan van haar stoel viel.

Nadat zij bekomen was van haar verbazing over het feit dat er in Holland witwangfluiteenden en Bahamapijlstaarten rondzwemmen en gekweekt worden, heb ik haar natuurlijk enthousiast verteld over Aviornis International en wat de leden allemaal zoal voor elkaar krijgen op nakweekgebied.

De populatie van watervogels is op Trinidad and Tobago zeer bedreigd; de vogels bewegen... (zie deel 1) en zijn ook nog eens smakelijk, dus in voorbije jaren is de populatie aardig gedecimeerd. Verwilderde honden en katten doen daar nog eens een schepje bovenop. Door de aanhoudende educatie van de PAP Wildfowl Trust op scholen en op het natuurcentrum zelf en door de erg goede contacten met de overheidsinstellingen is het besef van het belang tot natuurbehoud steeds meer gegroeid onder de bevolking. Verwilderde honden, katten en varkens worden uit natuurgebieden verwijderd waardoor zij geen bedreiging meer vormen. Helaas werd

De witwangfluiteenden bij Pierreco (foto: Jan Harteman)

enige jaren geleden de kweekgroep van genoemde eendensorten op het centrum door een roedel wilde honden een kopje kleiner gemaakt en was daarmee de hoop op effectieve terugkeer van de soorten in de koelkast verdwenen. Zonder te weten wat ik me op mijn hals haalde, heb ik daar ter plekke beloofd dat Aviornis International Nederland ervoor zou zorgen dat ze zo spoedig mogelijk een nieuw fokprogramma zouden kunnen opzetten. Dat 'spoedig' pakte wat anders uit helaas...

Weer thuis gekomen heb ik het plan voorgelegd aan mijn medebestuurders en deze waren unaniem enthousiast, waarmee het groene licht gegeven was. Na een aantal kwekers van watervogels gesproken te hebben kwamen er van diverse kanten spontane aanbiedingen om exemplaren van de witwangfluiteend en de Bahamapijlstaart beschikbaar te stellen. Eieren, kuikens en juveniele dieren werden ons geheel belangeloos aangeboden. Dit resulteerde uiteindelijk in een totaal van 60 vogels, fifty/fifty verdeeld over beide soorten. Het hadden er overigens veel meer kunnen zijn maar 60 dieren leek een behapbaar aantal, gelet op verzorging alhier, transport en uiteindelijke huisvesting in het land van bestemming. Ook uit onverwachte hoek kwam er hulp. Ik ontving een e-mail van Imre Nemes, de voorzitter van the National Bond of Hungarian Dove and Hobby Animal Keepers. Hij had gehoord van het project en bood spontaan vogels aan ten behoeve van het project.

De Bahamapijlstaarten bij Jan (foto: Jan Harteman)

Toen begon de zoektocht naar de persoon die de export wilde en kon regelen. Ik kwam bij de firma Kooy in 't Zand terecht en daar werd één en ander snel besproken en afgesproken. Zij gingen er zorg voor dragen dat de eenden over de oceaan naar hun 'moederland' zouden kunnen gaan vliegen. Voor een dergelijke export zijn er nogal wat regels die mee gaan spelen. Deze worden zowel door de Nederlandse overheid als ook door de overheid van het ontvangende land gesteld. Hierin wordt onder andere geregeld dat de dieren vrij van ziektes dienen te zijn en op welke manier het transport zal plaatsvinden. Aangezien er tegenstellingen zaten in de regelgeving van beide landen moest er eerst voor gezorgd worden dat deze overeen kwamen. Tijdens dit proces bleek dat de bureaucratie, anders dan verwacht, hier groter is dan in Trinidad... Om een lang verhaal korter te maken: het heeft nog zo'n kleine twee jaar geduurd tot het licht op groen stond om één en ander in gang te zetten.

Het verzorgen van zestig eenden, gedurende ook nog eens twee ouderwets strenge Hollandse winters zal ik niet snel vergeten. Gelukkig hebben de Bahamapijlstaarten de eerste winter bij Jan Harteman doorgebracht zodat ik alle aandacht kon geven aan de witwangfluiteenden waarvan we allemaal weten dat die bij strenge vorst en sneeuw qua conditie snel minder kunnen worden als zij niet adequaat worden gehuisvest. Nu had ik gelukkig de beschikking over de voormalige volière en het

Witwangfluiteend met op de achtergrond Bahamapijlstaarten bij Pierreco (foto: Jan Harteman)

nachthok van mijn dwergflamingogroep. Ondanks het feit dat de buitenvijver door middel van stromend water niet geheel dichtvroom was het toch noodzakelijk om bij de langdurige sneeuwval de eenden binnen op te sluiten waar ze ook de beschikking hadden over stromend water. Toen kwam ook ineens het feit bovendrijven dat alle vogels geheel vliegvlug waren en daarmee niet zonder meer het nachthok in te drijven waren. Ik vrees dat daarbij nogal eens een krachtterm is geuit, mede omdat mij er alles aan gelegen was om de dieren allemaal gezond de winter door te krijgen. Het was natuurlijk mijn eer te na om de gulle gevers van de eenden te moeten mededelen dat er dieren door sneeuw en ijs hun paradijselijke bestemming niet gehaald zouden hebben.

Toen ein-de-lijk het lang verwachte "GO" uitgesproken was, kwam de schone taak om de zestig eenden te gaan vangen voor het transport naar de firma Kooy in de kop van Noord-Holland. Het is verbazend om daarbij te zien hoe fantastisch wendbaar en vliegvaardig witwangfluiteenden zijn; als geoefende gevechtshelikopters wisten zij onze vangnetten te ontwijken maar mede dankzij de nóg beter getrainde vangtechniek van Hennie Grolleman hadden we de dieren snel in de diverse transportcontainers. De reis naar 't Zand duurde veel langer dan normaal kan ik u zeggen en ik was dan ook erg blij dat alle eenden gezond en wel uit de kisten kwamen. Alle ringnummers werden snel en vakkundig afgelezen en genoteerd waarna de veterinaire dienst de eerste bloedafname deed alvorens de vogels voor 14 dagen in quarantaine gingen.

Toen na twee weken bleek dat "The Trini-ducks" gezond verklaard konden worden, kwam de grote dag. Volgens de regels van Trinidad mocht het transport niet meer tijd in beslag nemen dan 24 uur. Zaak was dus dat er geen onverwachte vertraging zou plaatsvinden tussen Schiphol en de uiteindelijke bestemming. Aangezien er een tussenstop moest plaatsvinden in Paramaribo was ik er op één of andere manier niet geheel gerust op... Maar ook nu weer ging mijn geliefde spreekwoord: „Een mens lijdt dikwijls nog het meest door het lijden dat hij vreest..." geheel en al op. Alle dieren zijn zonder enig probleem de oceaan over gevlogen en perfect op de afgesproken tijd geland op Port of Spain Airport. Daar zijn ze onder toezicht van een dierenarts door de medewerkers van de Pointe-à-Pierre Wildfowl Trust uitgeladen en zo snel mogelijk in de quarantainevolières achter de schermen van het fokcentrum gebracht. Ook nu weer was alles in perfecte conditie en zo konden de witwangfluiteenden en de Bahamapijlstaarten eindelijk genieten van tropisch warm water, exotische waterplanten om van te snacken en jungleplanten en lianen om op te roesten. Jammer dat we nooit zullen weten wat ze daar van hebben gevonden maar het kan toch niet anders dan dat ze zich in een eendenparadijs moeten hebben gevoeld!

De eenden die nu vanuit Nederland de grote oversteek hebben gemaakt zullen moeten gaan zorgen voor nakomelingen en als dat succesvol zal verlopen zullen daarvan een x aantal exemplaren worden losgelaten op de grote natuurvijvers die het natuurcentrum rijk is. Daar vandaan zullen de eenden zich hopelijk weer gaan verspreiden naar andere wetlands op het eiland zodat binnen een aantal jaren deze twee soorten weer veel

Aankomst van de eenden op Trinidad (foto's: PAP Wildfowl Trust)

gezien zullen worden door de honderden vogelaars die ieder jaar komen genieten van de enorme gevederde rijkdom die dit eiland te bieden heeft.

Pas dan hopen we met recht te kunnen zeggen dat het eerste deel van de titel van deze tekst: TO BE (te zijn) geheel is uitgekomen en mag een vereniging als Aviornis International er trots op zijn te hebben bijgedragen aan de herintroductie van twee vogelsoorten, waarmee het belang van het hebben en houden van populaties in onze volières en op onze vijvers maar weer eens kan worden onderstreept!!!

Mijn volière staat weer leeg. Op naar een volgend herintroductieproject?!

Nawoord:

Ik wil bedanken:

De Aviornis-leden en de leden van the National Bond of Hungarian Dove and Hobby Animal Keepers, die belangeloos eieren, kuikens of volgroeide vogels ter beschikking hebben gesteld voor hun betrokkenheid en inzet. Het zijn JULLIE eenden die nu aan de andere kant van de wereld hun bijdrage leveren aan het voortbestaan van hun soort.

De firma Kooy and Sons uit 't Zand voor de sponsoring van de kosten voor de transportkisten en de quarantaine en alle andere gedeelde zorgen rond dit project.

Ms. Molly Gaskin, president of The Pointe-à-Pierre Wildfowl Trust voor haar niet aflatende enthousiasme en volharding.

De witwangfluiteenden en Bahamapijstaarten in hun nieuwe verblijfplaats (foto: PAP Wildfowl Trust)

